

[Poul Møller.]

fremført, og som vi gik til valg på. Vi må nå frem til en friere jordfordeling, hvis vort landbrugserhverv skal indstille sig på de ændrede tekniske og økonomiske betingelser, vi lever under. Fra de tidligere regeringspartier har vi ikke været forvænt med tilslutning til sådanne synspunkter. Forhåbentlig markerer hr. Paldams tale en ændret holdning, og til den nye landbrugsminister ville jeg, hvis han havde været til stede, med Holbergs ord sige: frisk mod, Antonius, du haver intet ondt bedrevet — i hvert fald ikke endnu; tag derfor fat på denne store og betydningsfulde opgave, lad ikke længere det ærede medlem hr. Skytte spærre vejen for den løsning, som er nødvendig, og som kan samle tingets tre store partier. Der kan godt ske noget i Danmark uden radikal billigelse.

Det vil sikkert vise sig til skade for løsningen af flere af de problemer, jeg her har nævnt, at regeringspartierne under valgkampen bestred, at vi stod over for alvorlige økonomiske problemer. Statsministerens taler var jo lutter lyssyn. Økonomiske kendsgerninger er desværre så drøje og distraherende krabater, at man kun et stykke tid kan tale sig uden om dem, og stadierne fra valgkampen over åbningstalen frem til redegørelsen fra i går viser alle sammen, at man er mere og mere klar over, at det er nødvendigt at nuancere billedet.

Vi har vort meget følelige renteproblem, som jeg har omtalt, men vi har jo heller ikke den orden i vor samhandel med udlandet, som regeringen har foregivet. De meget store underskud på vor handelsbalance, som har været gennemgående træk lige fra årsskiftet, er ikke forsvundet, og vi gør ikke klogt i at lulle os i søvn med, at underskuddene skyldes en ophobning af råvarer. Råvarestatistikken giver slet ikke ret til en sådan formodning. Vi kommer derfor ikke ud af dette år eller langt ind i det næste, før vi risikerer uhyggelige skred i vor valutabeholdning, og vi kan og bør ikke fortsat gå lånevejen. Vi har i 1964 haft en uheldig prisudvikling, og vi må se i øjnene, at januarpristallet 1965 udløser en ny dyrtidsportion, som igen vil medføre en direkte indkomstforøgelse på omkring 700 mill. kr. Hertil kommer den

vished, vi har om øgede tjenestemandslønninger fra 1. april næste år, og øgede udgifter til folke- og invalidepensionisterne. Endelig står tilbage uvishederne, uvisheden om de nye overenskomster med de følger, disse kan få for landbruget, og uvisheden om, i hvilken udstrækning gennemførelse af fællesmarkedets landbrugspolitik fra 1. november vil påvirke vor landbrugseksport til det kontinentale europæiske marked.

Alt dette kan nok give anledning til kuldegysninger, og det kræver i hvert fald, at statsministeren giver en mere nuanceret fremstilling af den økonomiske virkelighed, end han gjorde under valgkampen. Dernæst vil det være nødvendigt, at regeringen sætter hele sin autoritet ind over for LO, sætter denne autoritet ind på, at vi ikke til foråret får indkomststigninger, som kan sætte de gode tider over styr. De vise mænd har udtalt, at der højst kan blive råd til indkomstforøgelser på 3 pct., heri inkluderet de forhøjelser, der finder sted som følge af januarpristallet. Hvis der skal være idé i kravet om økonomisk samordning, må man under de kommende lønforhandlinger afstemme kravene herefter, medmindre parterne i fællesskab kan dokumentere, at de vise mænd er på vildspor.

LO er rigt repræsenteret i den nye regering. I løbet af få uger vil det nu vise sig, om dette betyder, at LOs magt over regeringen er blevet større, eller om det omvendt betyder, at regeringen har fået herredømmet over LO. Vi kan i dag øjne mange træk, som svarer til det, der skete i 1961 med de beklagelige konsekvenser, dette senere fik. Hvis regeringen ikke kan sikre sig herredømmet over udviklingen, hvis vi kommer ud i et nyt indkomstkapløb, vil det få højst ubehagelige konsekvenser både økonomisk og politisk.

Ingen kan påstå, at statsministeren i sin åbningstale greb om nølden; men forhåbentlig vil han i den nærmeste fremtid vise, at han er mand for også at tale sine egne imod, når det er nødvendigt. Det er nemlig i de nærmeste uger, arbejdsmarkedets parter skal forsøge at tale sig til rette om den økonomiske ramme, inden for hvilken de fremtidige overenskomster skal fastsættes. Tydelige og klare statsministerord kan derfor være påkrævede.

Det er med beklagelse, vi har erfaret, at